

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

Psalmi dicendi in agone mortis super infirmum, cu[m] symbolo. Athan. c.
20

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Omnia mihi terrena vilescunt: et ad te deus meus propero: qui quod oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, preparasti diligentibus te. Et ecce in manus tuas domine commendo spiritum meum, redemisti me domine deus veritatis. Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas etc. Amen.

Psalmi dicendi in agone mortis super infirmum. Cap. 20.
Si orietur adhuc afa, dicantur hi psalmi. Psalmus David.

Qonfitemini domino quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius: **D**icat nunc israel quoniam bonus, quoniam in seculum misericordia eius. **D**icat nunc domus Aaron: quoniam in seculum misericordia eius. **D**icant nunc qui timent dominum: quoniam in seculum misericordia eius. **D**e tribulatione invocavi dominum: et exaudiuit me in latitudine domini. **D**ominus mihi adiutor: non timebo quod faciat mihi homo. **D**ominus mihi adiutor: et ego despiciam inimicos meos. **B**onum est confidere in domino, quam confidere in homine. **B**onum est sperare in domino, quam sperare in principibus. **O**mnes gentes circumdederunt me: et in nomine domini, quia ultus sum in eos. **C**ircumdederunt me: et in nomine domini: quia ultus sum in eos. **C**ircumdederunt me sicut aspes, et exarserunt sicut ignis in spinis: et in nomine domini, quia ultus sum in eos. **I**mpulsus eversus sum, ut caderem: et dominus suscepit me. **R**ozitudo mea, et laus mea dominus: et factus est mihi in salutem. **V**ox exultationis et salutis in tabernaculis iustorum. **D**extera domini fecit virtutem: dextera domini exaltauit me: dextera domini fecit virtutem. **N**on moriar, sed vivam: et narrabo opera domini. **C**astigans castigavit me dominus: et morti non tradidit me. **A**perit mihi portas iusticie: et ingressus in eas confitebor domino: hec porta domini: iusti intrabunt in eas. **C**onfitebor tibi quoniam exaudisti me: et factus es mihi in salutem. **L**apides quem reprobaverunt edificantes, hic factus est in caput anguli. **A**d domino factum est istud: et est mirabilis in oculis nostris. **H**ec dies quam fecit dominus: exultemus et letemur in ea. **O** domine saluum me fac: o domine bene sperare: benedictus qui venturus es in nomine domini. **B**esidimus vobis de domo domini: deus dominus et illuxit nobis. **C**onstituite dies sollemnes in pedibus vestris: usque ad cornu altaris. **D**eus meus ex te, et confitebor tibi: deus meus es tu: et exaltabo te. **C**onfitebor tibi, quoniam exaudisti me: et factus es mihi in salutem, **C**onfitemini domino

domino

Psalmi dicendi

domino quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius.
Bcati immaculati in via, qui ambulant in lege domini. **B**cati
qui seruant testimonia eius: in toto corde exquirunt eos.
Lon. n. qui operantur iniquitatem: in vijs eius ambulauerunt.
In mandasti mandata tua custodiri nimis. **U**tinam dirigantur
virgines mee, ad custodiendas iustificationes tuas. **I**n tunc non confundar:
cum prosperero in omnibus mandatis tuis. **C**onfitebor tibi in
directione cordis in eo quod didici iudicia iustitie tue. **I**n iustificationes
tuas custodiam: non me derelinquas viquequas.
In quo corrigit adolescentior viam suam? in custodiendo sermones
tuos. **I**n toto corde meo exquisiui te: ne repellas me a mandatis tuis.
In corde meo abscondi eloquia tua: vt non peccem tibi. **B**enedictus es domine: doce me iustificationes
tuas. **I**n labijs meis pronunciaui omnia iudicia oris tui. **I**n via
testimoniorum tuorum delectatus sum: sicut in omnibus diuitijs.
In mandatis tuis exercebor: et considerabo vias tuas. **I**n iustificationibus
tuis meditabor, non obliuiscar sermones tuos.
Retrua oculos meos: et considerabo mirabilia de lege tua.
Incola ego sum in terra: non abscondas a me mandata tua.
Incupauit anima mea desiderare iustificationes tuas in omni tempore.
Increpasti superbos, maledicti qui declinant a mandatis tuis.
Infer a me opprobrium et contemptum: quia testimonia tua exquisiui.
Int enim sederunt principes, et aduersum me loquebantur: seruus
autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis. **Q**uia et testimonia
tua meditatio mea est: et consilium meum iustificationes tue.
Adhesit pauimento anima mea: viuifica me, secundum verbum tuum.
Au. las meas enunciaui, et exaudisti me: doce iustificationes
tuas. **U**ias iustificationum tuarum instrue me: et exercebor
in mirabilibus tuis. **C**onmunitabit anima mea pro te domino: confirma
me in verbis tuis. **U**ias iniquitatis amoue a me: et de lege tua
miserere mei. **U**iam veritatis elegi: iudicia tua non sum oblitus.
Adhesi testimonijs tuis domine noli me confundere.
Uiam mandatorum tuorum cucurri: cum dilatasti cor meum.
Tegem pone mihi domine, viam iustificationum tuarum: et exquiram
eam semper. **T**ra mihi intellectum, et scrutabor legem
tuam: et custodiam illam in toto corde meo. **E**duc me
in

In semitam mandatorum suorum: quia ipsam volui. **I**nclina cor meum in testimonia tua: et non in auaritiam. **A**uerte oculos meos ne videant vanitatem in vita tua vivifica me. **S**tate seruo tuo eloquium tuum in timore tuo. **I**mputa opprobrium meum quod suspicatus sum: quia iudicia tua iucunda. **E**cce concupiui mandata tua: in equitate tua vivifica me.

Veniat super me misericordia tua domine, salutare tuum secundum eloquium tuum. **E**t ridebo exprobrantibus mihi verbis: quia speravi in sermonibus tuis. **E**t ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque: quia in iudicijs tuis super speravi. **E**t custodiam legem tuam semper: in seculum et in seculum seculi. **E**t ambulabaz in latitudine: quia mandata tua exquisiui. **E**t loquebar de testimonijs tuis in conspectu regum: et non confundebat. **E**t meditabar in mandatis tuis: que dilexi. **E**t eleuavi manus meas ad mandata tua que dilexi: et exercebor in iustificationibus tuis.

Memor esto verbi tui seruo tuo: in quo mihi spem dedisti. **N**unc me consolata est in humilitate mea: quia eloquium tuum vivificabit me. **S**uperbi inique agebant usquequaque: a lege domini tua non declinavi. **M**emor fui iudiciorum tuorum a seculo domine: et consolatus sum. **D**efectio tenuit me: pro peccatis derelinquentibus legem tuam. **Q**uoniam antabiles mihi erant iustificationes tue: in loco peregrinationis mee. **M**emor fui nocte nominis tui domine: et custodiam legem tuam. **N**unc facta est mihi: quia iustificationes tuas exquisiui.

Portio mea domine: dixi custodire legem tuam. **D**eprecatus sum faciem tuam in toto corde meo: miserere mei secundum eloquium tuum. **C**ogitavi vias meas, et conuersti pedes meos in testimonia tua. **P**aratus sum et non sum turbatus, ut custodiam mandata tua. **R**unes peccatorum circumplexi sunt me: et legem tuam non sum oblitus. **M**edia nocte surgebam ad confitendum tibi, super iudicia iustificationis tue. **P**articeps ego sum omnium timentium te, et custodientium mandata tua. **M**isericordia tua domine plena est terra, iustificationes tuas doce me.

Bonitatem fecisti cum seruo tuo domine, secundum verbum tuum. **B**onitatem et disciplinam et sciam doce me: quia mandatis tuis credidi. **P**riusquam humiliarer ego deliqui: propterea eloquium tuum custodiui. **B**onus es tu, et in bonitate tua doce me iustificationes tuas. **M**ultiplicata est super me iniquitas superborum, ego

Psalmi dicendi

ego autem in toto corde meo scrutabor mandata tua. **Q**uod
latum est sicut lac cor eorum: ego vero legem tuam meditatus
sum. **B**onum mihi, quia humiliasti me: ut discam iustificatio-
nes tuas. **B**onum mihi lex oris tui: super millia auri et argenti.
Quia manus tue domine fecerunt me et plasmaverunt me: da mihi in-
tellectum, ut discam mandata tua. **Q**ui timent te, videbunt
me: et letabuntur: quia in verba tua supersperavi. **C**ognovi domine,
quia equitas iudicia tua: et in veritate tua humiliasti me. **R**at
miserationis tuae, ut consoletur me: secundum eloquium tuum seruo
tuo. **C**onstant mihi miseraciones tue, et vitam: quia lex tua me-
ditatio mea est. **C**onfundantur superbi, quia iniuste iniquita-
tem fecerunt in me: ego autem exercebor in mandatis tuis. **C**on-
stantur mihi timentes te: et qui novērunt testimonia tua. **R**at cor
meum immaculatum in iustificationibus tuis: ut non confundar.
Omnipotens fecit in salutare tuum anima mea, et in verbo tuo superspe-
raui. **O**mnipotens fecerunt oculi mei in eloquium tuum dicentes, quā-
do consolaberis me? **Q**uia factus sum sicut vter in puina: iustifi-
cationes tuas non sum oblitus. **Q**uot sunt dies serui tui? quā-
facies de pequentibus me iudicium? **N**arrauerunt mihi iniqui
fabulationes: sed non ut lex tua. **O**mnia mandata tua veritas:
iniqui persecuti sunt me, adiuvā me. **P**aulominus consumma-
verunt me in terra: ego autem non dereliqui mandata tua. **S**ecundum
miserationes tuas vivifica me: et custodiam testimonia oris tui.
In eternum domine verbum tuum permanet in celo. **I**n ge-
neratione et generationem veritas tua: fundasti terram, et
permanet. **C**onfirmatione tua perseverat dies quoniam omnia ser-
vant tibi. **N**isi quod lex tua meditatio mea est: tunc forte perissi-
sem in humilitate mea. **I**n eternum non obliviscar iustificatio-
nes tuas: quia in ipsis vivificasti me. **M**ors sum ego, saluum me
fac: quoniam iustificationes tuas exquisivi. **M**e expectaverunt pec-
catores, ut perderent me: testimonia tua intellexi. **O**mnis con-
summationis vidi finem: latum mandatum tuum nimis.
Quomodo dilexi legem tuam domine: tota die meditatio mea
est. **S**uper inimicos meos prudentem me fecisti magna
dona tuo: quia in eternum mihi est. **S**uper omnes docentes me intellexi:
quia testimonia tua meditatio mea est. **S**uper senes intellexi: quia
mandata tua quesivi. **R**ed omnia via mala prohibui pedes meos: ut
custodiam

custodiā verba tua. **R** iudicijs tuis nō declinaui: q̄ tu legē posuisti mihi. **Q**uam dulcia faucibus meis eloq̄a tua sup̄ meī q̄ri meo. **M**ādatīs tuis intellexi: p̄p̄ea odiui oēs viās iniquitatis.

Tercerna pedibus meis verbum tuū: et lumen semitis meis. **T**uravi et statui custodire iudicia iustitię tuę. **N**umilia- tus sum vsquequaq̄ dñe: viuifica me fm̄ verbis tuis. **V**oluntaria ouis mei beneplacita fac dñe: et iudicia tua doce me. **N**ima mea in manibus meis semper: et legem tuam non sum obli- tus. **P**osuerunt peccatores laqueum mihi: et de mandatis tuis non erraui. **R**editate acquisiui testimonia tua in eternum: q̄ exultatio cordis mei sunt. **I**nclinaui cor meum ad facien- das iustificationes tuas in eternum, propter retributionem.

Aliquos odio habui: et legem tuā dilexi. **A**diutor et susce- ptor meus es tu: et in verbum tuum supersperaui. **O**ccu- sate a me maligni: et scrutabor mandata dei mei. **S**uscipite me fm̄ eloquium tuum, et viuam: et non confundas me ab expecta- tione mea. **A**diua me, et saluus ero: et meditabor in iustifica- tionibus tuis semper. **S**preuisti oēs discedentes a iudicijs tuis: quia iniusta cogitatio eorum. **P**reuaricantes reputaui omnes peccatores terre: ideo dilexi testimonia tua. **C**onfige timore tuo carnes meas: a iudicijs enim tuis timui.

Ecce iudiciū et iustitiā: non tradas me calumniantibus me. **S**uscipe seruū tuū in bonū: nō calūnent me sap̄bi. **O**cu- li mei defecerunt in salutare tuū: et in eloquū iustitię tuę. **R**ac- cū seruo tuo fm̄ misericordiam tuam: et iustificationes tuas do- ce me. **S**eruus tuus sum ego: da mihi intellectum, vt scias tes- timonia tua. **M**ēp̄us faciendi dñe: dissipauerunt legem tuam.

Ideo dilexi mandata tua, super aurū et topazion. **P**ropterea ad oīa mandata tua dirigebar: oēm viā iniquitatis odio habui.

Mirabilia testimonia tua dñe: ideo scrutata est ea aīa mea. **D**eclaratio sermonū tuorum illuminat: et intellectum: et paruultis. **S** meum aperui et attraxi sp̄m: quia manda- ta tua desiderabam. **S**pice in me et miserere mei, fm̄ iudicium diligentium nomen tuum. **C**ressus meos dirige fm̄ eloquium tuū: et non dñetur mei oīs iniustitia. **R**edime me a calumnijs hominum: vt custodiam mandata tua. **R**aciez tuā illumina su- per seruū tuū: et doce me iustificationis tuas. **R**itus aquarum **R** deduce

eloquium tuum da mihi intellectum. **I**ntret postulatio mea
in conspectu tuo: secundum eloquium tuum eripe me. **C**ru-
rabunt labia mea hymnum: cum docueris me iustificationes
tuas. **P**ronunciabit lingua mea eloquium tuum: quia omnia
mandata tua equitas. **F**iat manus tua, vt saluet me: quoniam man-
data tua elegi. **C**oncupiui salutare tuum dñe: et lex tua medi-
tatio mea est. **A**iuuet anima mea, et laudabit te: et iudicia tua
admirabunt me. **E**rravi sicut ovis que perijt: quere seruum tuum,
quia mandata tua non sum oblitus.

Symbolum, siue fides catholica sancti Athanasij episcopi.

Quicumque vult salu^s esse, ante oia op^s est, vt teneat catho-
licam fidem. **Q**uam nisi quisque integram inuolatamque seruaue-
rit: absque dubio in eternum peribit. **F**ides autem catholica hec est:
vt vnum deum in trinitate, et trinitatem in vnitatem venerimus;
neque personarum: neque substantiarum separantes. **A**lia est
enim persona patris, alia filij, alia spiritus sancti. **S**ed patris et filij
et spiritus sancti vna est diuinitas, equalis gloria, coeterna maiest-
as. **C**onatus pater, talis filius talis spiritus sanctus. **I**ncreatus pater,
increatus filius, increatus spiritus sanctus. **I**mmensus pater, immensus
filius immensus spiritus sanctus. **E**ternus pater, eternus filius, eter-
nus spiritus sanctus. **E**t tamen non tres eterni: sed vnus eternus. **S**icut
non tres increati, nec tres immensi: sed vnus increatus, et vnus im-
mensus. **S**imiliter opus pater, opus filius, opus spiritus sanctus. **E**t tamen non
tres omnipotentes: sed vnus opus. **I**ta deus pater, deus filius, deus
spiritus sanctus. **E**t tamen non tres dii: sed vnus est deus. **I**ta dominus
pater, dominus filius, dominus spiritus sanctus. **E**t tamen non tres domini: sed vnus est
dominus. **Q**uia sicut singillatim vnamquamque personam deum et
dominum profiteri christiana veritate compellimur: ita tres deos, aut
dominos dicere, catholica religione prohibemur. **P**ater a nul-
lo est factus: nec creatus, nec genitus. **F**ilius a patre solo est:
non factus, nec creatus: sed genitus. **S**piritus sanctus a patre, et fi-
lio, non factus, nec creatus, nec genitus: sed procedens. **V**nus
ergo pater: non tres patres: vnus filius, non tres filij: vnus spiri-
tus sanctus, non tres spiritus sancti. **E**t in hac trinitate nihil
prius, aut posterius: nihil maius aut minus: sed totę tres perso-
ne coęternę sibi sunt, et coęquales. **I**ta vt per omnia (sicut iam
supradictum est) et vnitatem in trinitate, et trinitatem in vnitatem vene-

Dicenda super infirmum

randa sit. **Q**ui vult ergo saluus esse: ita de trinitate sentiat. **S**ed necessarium est ad eternam salutem: ut incarnationem quoque domini nostri Iesu Christi fideliter credat. **E**t si ergo fides recta: ut credamus et confiteamur, quia dominus noster Iesus Christus dei filius, deus et homo est. **D**eus est ex substantia patris ante secula genitus: et homo est ex substantia matris in seculo natus. **P**erfectus deus, perfectus homo, ex aetate rationali et humana carne subsistens. **A**equalis patri secundum divinitatem, minor patre secundum humanitatem. **U**nus autem non conversione divinitatis in carnem: sed assumptione humanitatis in deum. **U**nus omnino non confusione substantiae: sed unitate personae. **N**am sicut aetate rationalis et caro unus est homo: ita deus, et homo unus est Christus. **Q**ui passus est pro salute nostra: descendit ad inferos: tertia die resurrexit a mortuis. **A**scendit ad caelos: sedet ad dexteram dei patris omnipotentis: inde venturus est iudicare vivos et mortuos. **A**d cuius adventum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis: et reddituri sunt de factis propriis rationem. **E**t qui bona egerunt, ibunt in vitam eternam: qui vero mala, in ignem eternum. **H**ec est fides catholica, quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit: saluus esse non poterit.

Passio domini nostri Iesu Christi secundum Mattheum. Cap. 26.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis. **S**citis quod post biduum pascha fiet: et filius hominis tradet ut crucifigatur. **T**unc congregati sunt principes sacerdotum, et seniores populi in atrium principis sacerdotum, qui dicebatur Cayphas: et consilium fecerunt, ut Iesum dolo tenerent, et occiderent. **D**icebant autem. **N**on est in die festo. **N**e forte tumultus fieret in populo. **C**um autem esset Iesus in Bethania, in domo Simonis leprosi: accessit ad eum mulier habens alabastrum unguentum precioso: et effudit super caput ipsius recubentis. **V**identes autem discipuli indignati sunt, dicentes. **E**t quid perditio haec? Potuit enim unguentum istud vendari multo, et dari pauperibus. **R**espondit autem Iesus, ait illis. **Q**uid molesti estis huic mulieri? **M**ultum enim bonum operata est in me. **N**am semper pauperes habebitis vobiscum: me autem non semper habebitis. **A**ditens enim

enim hec unguentum hoc in corpus meum, ad sepeliendum me
fecit. Amen dico vobis, ubicumq; predicatum fuerit hoc euangeli-
um in toto mundo, dicetur, et qd hec fecit in memoriam eius.
¶ Tunc abiit vnus de duodecim, qui dicitur Judas Iscariotes
ad principes sacerdotu: et ait illis. **¶** Quid vultis mihi dare, et
ego eu vobis tradam? **¶** At illi constituerunt ei triginta argenteos.
Et exinde quebat opportunitate: vt eum traderet. Prima
aut die azymorum accesserunt discipuli ad Iesum dicentes. **¶**
Ubi vis paremus tibi comedere pascha? **¶** At Iesus dixit. **¶**
Ite in ciuitatez ad quendam: et dicite ei. Magister dicit. Tem-
pus meum prope est: apud te facio pascha cum discipulis meis.
¶ Et fecerunt discipuli sicut constituit illis Iesus: et parauerunt
pascha. Vespere aut facta, discubebat cum duodecim discipu-
lis suis: q edentibus illis, dixit. **¶** Amen dico vobis: quia vnus
vestrum me traditurus est. **¶** Et tristati valde, ceperunt sin-
guli dicere. **¶** Nunquid ego sum dñe? **¶** At ipse respondens ait.
¶ Qui intingit mecum manu in paropside: hic me tradet. Filius
quide hois vadit: sicut scriptum est de illo: Ue aut homini illi: per
quem filius hois tradet. Bonum erat ei, si natus non fuisset ho ille.
¶ Respondens aut Judas qui tradidit eu: dixit. **¶** Nunquid ego
sum rabbi? **¶** Ait illi. **¶** Tu dixisti. **¶** Cenantibus aut eis acce-
pit Iesus panem: et benedixit ac fregit deditq; discipulis suis: et ait.
¶ Accipite et comedite: hoc est corpus meum. **¶** Et accipiens
calicem gras egit: et dedit illis dicens. **¶** Bibite et hoc omnes.
Hic est. n. sanguinis meus noui testamenti: qui pro multis effun-
detur in remissionem peccatoru. Dico autem vobis: non bibam
amodo de hoc genimine vitis vsq; in die illum: cum illuc bibaz
vobiscum nouum in regno patris mei. **¶** Et hymno dicto exie-
runt in montem oliueti. Tunc dixit illis Iesus. **¶** Oes vos sca-
dalu patiemini in me in ista nocte. Scriptum est enim: Percutia
pastorez: et dispergentur oves gregis. Postq; autem resurrexe-
ro: preceda vos in galilea. **¶** Respondens aut Petrus, ait illi. **¶**
Et si oes scandalizati fuerint in te: ego nunquam scandalizabor.
¶ Ait illi Iesus. **¶** Amen dico tibi: q; in hac nocte anteq; gal-
lis canter, ter me negabis. **¶** Ait illi Petrus. **¶** Etiaz si opor-
tuerit me mori tecum: non te negabo. **¶** Similiter omnes
discipuli dixerunt. Tunc venit Iesus cum illis in villam, que di-
citur

Et tendis super infirmum

citur Sethsemani: et dixit discipulis suis. **✠** Sedete hic donec
vadam illuc, et orem. **✠** Et assumpto Petro et duobus filiis Ze-
bedei cepit contristari, et mestus esse. Tunc ait illis. **✠** Tristis
est anima mea usque ad mortem. Sedete hic, et vigilate mecum.
✠ Et progressus pusillum, procidit in faciem suam orans, et di-
cens. **✠** Pater, si possibile est, transeat a me calix iste. Ue-
rantamen non sicut ego volo: sed sicut tu. **✠** Et venit ad disci-
pulos suos: et inuenit eos dormientes. Et dixit Petro. **✠** Sicut
Non posuisti vna hora vigilare mecum? Vigilate, et orate, ut
non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro
autem infirma. **✠** Iterum secundo abiit, et orauit dicens. **✠** Pa-
ter mihi: si non potest hic calix transire, nisi bibam illum: fiat volun-
tas tua. **✠** Et venit iterum: et inuenit eos dormientes. Erant
enim oculi eorum grauari. Et relictis illis, iterum abiit, et orauit
tertio eundem sermonem dicens. Tunc venit ad discipulos suos
et dixit illis. **✠** Dormite iam et requiescite. Ecce appropinqua-
bit hora, et filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surge-
te: eamus. Ecce appropinquabit qui me tradet. **✠** Adhuc eo-
loquente ecce Judas vnus de duodecim venit: et cum eo turba
multa cum gladijs et fustibus, missi a principibus sacerdotum, et
senioribus populi. Qui autem tradidit eum, dedit illis signum dicens.
✠ Quicumque osculatus fuero ipse est: tenete eum. **✠** Et presertim
accedens ad Iesum dixit. **✠** Aue rabbi. **✠** Et osculatus est eum.
Dixitque illi Iesus. **✠** Amice ad quid venisti? **✠** Tunc accesserunt
et manus iniecerunt in Iesum: et tenuerunt eum. Et ecce vnus
ex his qui erant cum Iesu, extendens manum exemit gladium
suum: et percutiens seruum principis sacerdotum amputauit auricu-
lam eius. Tunc ait illi Iesus. **✠** Conuerte gladium tuum in locum
suum. Omnes enim qui acceperint gladium, gladio peribunt. An putas,
quod non possum rogare patrem meum: et exhibebit mihi modo plus
quam duodecim legiones angelorum? Num ergo implebuntur scri-
pturae? Quia sic oportet fieri. **✠** In illa hora dixit Iesus turbis.
✠ Tanquam ad latronem existis cum gladijs et fustibus comprehen-
dere me. Quotidie apud vos sedebam docens in templo: et non
me tenuistis. **✠** Hoc autem totum factum est, ut adimplerentur scri-
pturae prophetarum. Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt. Et
illi tenentes Iesum duxerunt eum ad Caypham principem sacer-
dotum.

dotum, vbi scribe et seniores conuenerant. Petrus autem sequebatur eum a longe usque in atrium principis sacerdotum. Et ingressus intro sedebat cum ministris, ut videret finem. Principes autem sacerdotum, et omne concilium querebant falsum testimonium contra Iesum: ut eum morti traderent: et non inuenerunt, cum multi falsi testes accessissent. Nouissime autem venerunt duo falsi testes, et dixerunt. **S** Hic dixit, Possuum destruere templum dei: et post triduum reedificare illud. **U**t surgens princeps sacerdotum ait illi. **S** Nihil respondes ad ea, que isti aduersum te testificantur? **A** Iesus autem tacebat. Et princeps sacerdotum ait illi. **S** Adiuro te per Dei viuum, ut dicas nobis si tu es Christus filius dei viui. **A** Dixit illi Iesus. **+** Tu dixisti. Verumtamen dico vobis, a modo videbitis filium hominis sedentem a dextris virtutis dei: et venientem in nubibus celi. **T**unc princeps sacerdotum secidit vestimenta sua dicens. **S** Blasphemauit. Quid adhuc egemus testibus? Ecce nunc audistis blasphemias. Quid vobis videtur? **A**t illi respondentes, dixerunt. **S** Reus est mortis. **T**unc expuerunt in faciem eius: et colaphis eum ceciderunt. Alii autem palmas in faciem eius dederunt, dicentes. **S** Prophe-tiza nobis Elie: quis est qui te percussit? **P**etrus vero sedebat foras in atrio. Et accessit ad eum vna ancilla, dicens. **S** Et tu cum Iesu Galilgo eras. **A**t ille negauit coram omnibus, dicens. **S** Nescio quid dicis. **E**xeunte autem illo ianuam, vidit eum alia ancilla: et ait his qui erant ibi. **S** Et hic erat cum Iesu Nazareno. **E**t iterum negauit cum iuro: quia non noui hominem. Et post pusillum accesserunt qui astabant, et dixerunt Petro. **S** Vere et tu ex illis es: nam et loquela tua manifestum te facit. **T**unc cepit detestari et iurare: quia non nouisset hominem. Et continuo gallus cantauit. Et recordatus est Petrus verbi Iesu quod dixerat, priusquam gallus cantet, ter me negabis. **E**t egressus foras fleuit amare. **M**ane autem facto: consilium inierunt omnes principes sacerdotum et seniores populi aduersus Iesum, ut eum morti traderent. Et vinculum adduxerunt eum: et tradiderunt pontio Pilato presidi. **T**unc videtur Judas, qui eum tradidit, quod damnatus esset, penia ductus retulit triginta argenteos principibus sacerdotum, et senioribus, dicens. **S** Peccaui tradens sanguinem iustum. **A**t illi dixerunt. **S** Quid ad nos? tu videris. **E**t

Dicenda super infirmum

projectis argenteis in templo, recessit: et abiens laqueo se suspendit. Principes autem sacerdotum acceptis argenteis dixerunt. **R** Non licet eos mittere in carbonas: quia precium sanguinis est. **Q** Consilio autem inito, emerunt ex illis agrorum figuli in sepulturam peregrinorum. Propter hoc vocatus est ager ille Acheldemac, hoc est ager sanguinis: usque in hodiernum diem. Tunc impletum est quod dictum est per Jeremiam prophetam: dicente. Et acceperunt triginta argenteos precium appreciati: quem appreciaverunt a filiis Israel: et dederunt eos in agrum figuli: sicut constituit mihi dominus. **I**esus autem stetit ante presides. Et interrogavit eum presides, dicens. **T**u es rex Iudeorum? **R** Dicit ei Iesus. **T**u dicis. **Q** Et cum accusaretur a principibus sacerdotum, et senioribus, nihil respondit. Tunc dicit illi Pilatus. **N**on audis quanta adversum te dicunt testimonia. **R** Et non respondit ei ad unum verbum, ita ut miraretur presides vehementer. Per diem autem solemnem persueverat presides dimittere populo unum vincitum: quem volebant. Habebat autem tunc unum vincitum insignem, qui dicebatur Barrabas, qui propter seditionem missus fuerat in carceres. Congregatis autem illis dixit Pilatus. **Q**uem vultis dimittere vobis: Barrabam an Iesum, qui dicit Christus? **R** Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum. Sedente autem illis pro tribunali, misit ad illum uxorem eius, dicens. **N**ihil tibi et iusto illi. Multa enim passus sum hodie per visum propter eum. **P**rinicipes autem sacerdotum et seniores persuaserunt populo, ut peterent Barrabam, Iesus vero proderet. Respondens autem presides, ait illis. **Q**uem vultis vobis de duobus dimittere? **R** At illi dixerunt. **B**arrabam. **R** Dicit illi Pilatus. **Q**uid ergo faciam de Iesu, qui dicitur Christus? **R** Respondunt omnes. **C**rucifigatur. **R** Ait illis presides. **Q**uid enim mali fecit? **R** At illi magis clamabant, dicentes. **C**rucifigatur. **V**idens autem Pilatus, quia nihil proficeret, sed magis tumultus fieret accepta aqua, lauit manus coram populo, dicens. **I**nnocens ego sum a sanguine iusti huius: vos videritis. **E**t respondens universus populus dixit. **S**anguis eius super nos, et super filios nostros. **T**unc dimisit illis Barrabam: Iesum autem flagellatum tradidit eis: ut crucifigeretur. Tunc milites presidis suscipientes Iesum in pretorio, congregaverunt ad eum universam cohortem: Et exientes eum, clamantem cunctam

cineam circumdederunt ei: et plectentes coronam de spinis posuerunt super caput eius, et arundinem in dextera eius: et genuflexo ante eum illudebant ei dicentes. **H**ic rex iudeorum. **E**t expuantes in eum acceperunt arundinem, et percutiebant caput eius. Et postquam illuserunt ei: exuerunt eum chlamyde: et induerunt eum vestimentis eius: et duxerunt eum ut crucifigerent. Exeuntes autem inuenerunt hominem Cyrenensem venientem de villa, nomine Simonem. Hunc angariauerunt: ut tolleret crucem eius. Et venerunt in locum qui dicitur Golgotha, quod est Caluarie locus: et dederunt ei vinum bibere cum felle mistum. Et cum gustasset noluit bibere. Postquam autem crucifixerunt eum, diuiserunt vestimenta eius sortem mittentes: ut impleretur quod dictum est per prophetam dicentem: Diuiserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem. Et sedentes seruabant eum. Et imposuerunt super caput eius causam ipsius scriptam. Hic est Iesu Nazarenus rex Iudeorum. Tunc crucifigi sunt cum eo duo latrones: vnus a dextris, et vnus a sinistris. Pretercuntes autem blasphemabant eum, mouentes capita sua, et dicentes. **T**u qui destruis templum dei: et in triduo illud reedificas. Salua te ipsum. Si filius dei es, descende de cruce. **S**imiliter et principes sacerdotum illudentes cum scribis, et senibus dicebant. **A**lios saluum fecit: seipsum non potest saluum facere. Si rex Israel est: descendat nunc de cruce, et credimus ei. **E**o fidei in deo: liberet eum nunc si vult. Dixit enim quod filius dei sum. **I**d ipsum autem et latrones qui crucifigi erant cum eo, improperabant ei. **A** sexta autem hora tenebre facte sunt super vniuersam terram usque ad horam nonam. Et circa horam nonam clamauit Iesus voce magna dicens. **E**li Eli lamazabachthani: **H**oc est. **D**eus meus, deus meus, ut quod dereliquisti me? **Q**uidam autem illic stantes et audientes, dicebant. **E**liam vocat iste. **E**t continuo currens vnus ex eis accepta sponsa impleuit aceto: et proposuit arundinem, et dabat ei bibere. **A**lii vero dicebant. **S**ine videamus an veniat Elias liberans eum. **I**esus autem iterum clamans voce magna emisit spiritum. Et ecce velum templi scissum est in duas partes a summo usque deorsum: et terra mota est: et petre scisse sunt: et monumenta aperta sunt: et multa corpora sanctorum qui dormierant, surrexerunt. Et exiuntes de monumentis post resurrectionem eius, venerunt in sanctam

sanctam

Dicenda super infirmum

scām ciuitatē: et apparuerunt multis. Cetero autē, et qui cum eo erant custodiētes Iesum, viso terremotu, et his que fiebant, timuerunt valde, dicētes. **S** Uere filius dei erat iste. **S** Erāt autē ibi mulieres multe a longe, que secute erant Iesum a galilea ministrantes ei: inter quas erat Maria Magdalene, et Maria Jacobi, et Ioseph m̄r, et m̄r filiorum Zebedei. Cū sero autē factū esset, venit quidam homo diues ab Arimathēa nomine Ioseph, qui et ipse discipulus erat Iesu. Illic accessit ad Pilatū: et petijt corpus Iesu. Tunc Pilatus iussit reddi corpus. Et accepto corpore Ioseph: inuoluit illud in sindone mūda: et posuit illud in monumento suo nouo, quod exciderat in petra. Et aduoluit saxū magnum ad ostiū monumenti, et abiit. Erāt autē ibi Maria Magdalene, et altera Maria, sedētes contra sepulcrū. **Hic cātaf i tono euāgeli.**

A Altera autē die, que est post parasceuē, uenerunt principes sacerdotum et Pharisei ad Pilatū, dicētes. Dñe recordati sumus, quia seductor ille dixit adhuc uiuēs: post tres dies resurgam. Iube ergo custodiri sepulcrum usque in diē tertium: ne forte ueniant discipuli eius, et furentur eum: et dicat plebs: surrexit a mortuis. Et erit nouissimus error peior priore. At illis Pilatus: Habetis custodiā: ite, custodite sicut scitis. Illi autē abeūtes munierunt sepulcrum, signantes lapidem cum custodibus.

Passio domini nostri Iesu Christi fm Marcum. Cap. 14.

I Illo tpe: erat Pascha et azyma post biduum: et querebāt sūmī sacerdotes et scribę, quō Iesū uolo tenerēt, et occiderent. Dicebāt. n. **S** Hō i die festo. Ne forte tumultus fieret in populo. **U** Et cū eēt Ies⁹ Bethanię i domo Simonis leprosi, et recūberet: uenit mulier hñs alabastrū unguētī nardi spicati p̄ciosi: et fracto alabastro effudit sup caput ei⁹. Erāt autē qdā indigne ferētes intra semetipsos, et dicētes: **S** Ut qd p̄ditio ista unguētī facta est: poterat. n. unguētū istud uenūdari plusq̄ trecētis denarijs, et dari pauperibus. **U** Et fremebāt in eā. Ies⁹ autē dixit. **S** Gimite eā. Quid illi molesti estis? Bonū op⁹ opata est in me. Sēp. n. puapes hēbitis uobiscū: et cū uolueritis, potestis illis bñfacere: me autē nō semp habebitis. Quō habuit hoc fecit: puenit ungerere corpus meuz in sepulturā. Amē dico uobis: ubi cūq; p̄dicatū fuerit euāgelium istud

istud in vniuerso mūdo, et qđ hęc fecit, narrabitur in memoriaz
 eius. **¶** Et Judas Iscariotes vnus de duodecim abiit ad sum-
 mos sacerdotes: vt proderet eis illis. Qui audiētes gauisi sunt,
 et promiserunt ei pecuniā se daturus. Et querebat quō illū op-
 portune traderet. Et primo die azymozū, qñ Pascha immola-
 bant, dicunt ei discipuli. **¶** Duo vis carnis et paremus tibi vt
 māduces Pascha? Et mittit duos ex discipulis suis: et dicit eis.
¶ Ite in ciuitatē: et occurret vobis hō lagenam aque baiulās.
 Sequimini eū: et quocūqz introierit dicite dño domus, qz ma-
 gister dicit vbi est refectio mea, vbi Pascha cū discipulis meis
 manducē: Et ipse vobis demonstrabit cenaculuz grande strā-
 tum: et illic parate nobis. **¶** Et abierunt discipuli eius: et vene-
 runt in ciuitatē: et inuenerunt sicut dixerat illis: et discumbētibus
 eis, et manducantibus ait Iesus. **¶** Amē dico vobis: quia vnus
 ex vobis me tradet, qui manducat mecum. **¶** At illi ceperunt
 tristari, et dicere ei singillatim. **¶** Nunquid ego? **¶** Qui ait il-
 lis. **¶** Vnus ex duodecim, qui intingit mecum manum in cati-
 no. Et filius quidē hominis vadit sicut scriptū est de eo. Uē au-
 tē homini illi, per quē filius hominis tradetur. Bonum erat ei:
 si non esset natus homo ille. **¶** Et manducantibus illis acce-
 pit Iesus panē: et bñdicēs fregit, et dedit eis, et ait. **¶** Sumite,
 hoc est corpus meum. **¶** Et accepto calice, gratias agēs, dedit
 eis. Et biberunt ex illo oēs: et ait illis. **¶** Hic est sanguis meus
 noui testamenti: qui pro multis effundetur. Amē dico vobis: qz
 iā nō bibā de genimine vitis vsqz in diē illū: cū illud bibam vo-
 biscū nouū i regno dei. **¶** Et hymno dicto, exierunt in montē
 oliuarū: et ait illis Iesus. **¶** Oēs vos scandalizabimini in me
 in nocte ista, qz scriptū est: Percutiam pastorē, et dispergētur o-
 ues. Sed postqz resurrexero, p̄cedā vos in galilēā. **¶** Petrus
 autē ait illi. **¶** Et si oēs scandalizati fuerint: sed non ego. **¶** Et
 ait illi Iesus. **¶** Amē dico tibi, qz tu hodie in nocte hac p̄uis-
 ſis bis gallus vocē dederit, ter me es negaturus. **¶** At ille am-
 plius loquebatur. **¶** Et si oportuerit me simul cōmori tibi, nō te
 negabo. **¶** Sistr autē et oēs dicebant. Et veniunt in p̄diuz cui
 nomen Bethseman: et ait discipulis suis. **¶** Sedete hic donec
 orem. **¶** Et assumpsit Petrum et Iacobum et Iohannē secum:
 et cepit

Dicenda super infirmum

et cepit pauere et tēdere. Et ait illis. **†** Tristis ē ala mea vsq; ad mortem. Sustinete hic, et vigilate. **¶** Et cum processisset paululum, proci dit super terram: et orabat, vt si fieri posset trāsiret ab eo hora: et dixit. **†** Abba, p̄, oīa tibi possibilīa sūnt: trāsfer calicem hunc a me. Sed non quod ego volo, sed qd tu. **¶** Et venit, et inuenit eos dormientes: et ait Petro: **†** Simōn dormis? Nō potuisti vna hora vigilare mecum? Vigilate et orate: vt non intretis in tentationem. Spiritus quidem prōptus est, caro autē infirma. **¶** Et iterum abiens orauit eundem sermonem dicens. Et reuersus denū inuenit eos dormientes. Erant. n. oculi eorum grauari: et ignozabant quid fiderent ei. Et venit tertio: et ait illis. **†** Dormite iam: et requiescite. Sūfficit. Venit hora: ecce tradetur filius hominis in manus peccatorum. Surgite eamus: ecce qui me tradet, prope est. **¶** Et adhuc eo loquente venit Judas Iscariotes vnus de duodecim: et cum eo turba multa cū gladijs et lignis missi a summis sacerdotibus et scribis, et senioribus. Dederat autē traditor eis signum, dicens. **¶** Quēcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum: et ducite caute. **¶** Et cū venisset, statim accedens ad eum, ait. **¶** Rabbi. **¶** Et osculatus est eū. At illi manus iniecerunt in eum: et tenuerunt eum. Tūc autē de circumstantibus educēs gladium percussit seruus summi sacerdotis: et amputauit illi auriculam. Et rēdēs Iesus, ait illis. **†** Tāq; ad latronē existis cū gladijs et lignis cōspēdere me. Quotidie apud vos erā i tēplo docēs: et nō me tenuistis. Sed vt adimpleātur scripturę. **¶** Tūc discipuli eius relinquētes eū oēs fugerunt. Adolescēs autē quidā sequebatur eū amictus sindone sup nudo: et tenuerunt eū. At ille reiecta sindone nudus profugit ab eis. Et adduxerūt Iesum ad summum sacerdotem: et conuenerunt oēs sacerdotes, et scribę, et seniores. Petrus autē a longe secutus ē eus vsq; intro i atrium summi sacerdotis: et se debat cū ministris: et calefaciebat se ad ignē. Summi vero sacerdotes et oēs concilium querebant aduersus Iesum testimoniū: vt eū morti traderēt: nec inueniebant. Multi. n. testimoniū falsū dicebant aduersus eum: et conuenientia testimonia nō erāt. Et quidā surgentes falsum testimoniū ferebant aduersus eum, dicētes. **¶** Quā nos audiuimus eum dicentē, Ego dissoluam templus hoc manu factus: et post triduum aliud nō manufactum edificabo. **¶** Et nō erat

erat pueniens testimoniū illorū. Et exurgēs summus sacerdos
 in medijs interrogauit Iesum dicens. **S** Non rīdes quicq̄ ad
 ea. q̄ tibi obijciunt ab his? **A** Ille autē tacebat: et nihil rīdit.
 Rursus summus sacerdos interrogabat eū: et dixit ei. **S** Tu es
 Ch̄s filius dei b̄n̄dicti? **A** Iesus autē dixit illi. **+** Ego sum. Et
 videbitis filium hoīs sedentē a dextris virtutis dei. et venientē
 cum nubibus celi. **A** Summus autē sacerdos sciendens vesti
 menta sua, ait. **S** Quid adhuc desideramus testes? Audistis
 blasphemiam. Quid vobis v̄? **A** Qui oēs p̄denauerunt euz
 esse reum mortis. Et ceperunt quidam conspuere eum, et velare
 faciem eius, et colaphis euz cedere. et dicere ei. **S** Prophetiza.
A Et ministri alapis eum cedebant. Et cum esset Petrus in
 atrio deorsum: venit vna ex ancillis summi sacerdotis: et euz vi
 disse Petrum calefacientem se, aspiciens illum, ait. **S** Et tu
 cum Iesu nazareno eras. **A** At ille negauit, dicens. **S** Neque
 scio: neq̄ nōni quid dicas. **A** Et exiit foras añ atrium: et gallus
 cantauit. Rursus autē cum vidisset illū alia ancilla, cepit dicere
 circumstantibus: **S** An hic ex illis est. **A** At ille iterū negauit.
 Et post pusillū rursus q̄astabāt dicebāt Petro. **S** Clere ex illis
 es. nā et galileus es. **A** Ille autē cepit anathematizare et iurare:
 q̄ nescio hoīes istū, quē dicitis. Et statim iterū gallus cantauit.
 Et recordat̄ ē Petrus verbi, q̄ dixerat ei Iesus, p̄m̄sq̄ gal
 lus cātet bis, ter me negabis. Et cepit flere. Et p̄festū mane cō
 silū facientes summi sacerdotes cū senioribus et scribis et vniuer
 so cōsilio, vincientes Iesum duxerunt et tradiderunt Pilato. Et
 interrogauit eū Pilatus. **S** Tu es rex iudeorum? **A** At ille rī
 dens ait illi. **+** Tu dicis. **A** Et accusabāt eū summi sacerdotes
 in multis. Pilatus autē rursus interrogauit eū, dicens. **S** Non
 rīdes quicq̄: Quides in q̄tis te accusant? **A** Iesus autē ampli
 nihil rīdit: ita vt miraret̄ Pilatus. Per diem autē festum, soles
 bat illis dimittere vnum ex vincis, quēcumq̄ petissent. Erat
 autē vnus: qui dicebat Barrabas, q̄ cū seditionis erat vincis,
 q̄ in seditione fecerat homicidiū. Et cū ascendisset turba: cepit
 rogare, sicut semp̄ faciebat illis. Pilatus autē rīdit eis: et dixit.
S Vultis dimitta vobis regem iudeorum? **A** Sciebat. n. q̄ p̄
 inuidiam tradidissent eum summi sacerdotes: Pontifices au
 tē concitauerunt turbam: vt magis Barrabam dimitteret eis.
 Pila-

Dicenda super infirmum

Pilatus autem iterum respondens, ait illis. **S** Quid ergo vultis facere regi iudeorum? **A**t illi iterum clamauerunt. **S** Crucifige eum. **A** Pilatus vero dicebat eis. **S** Quid. n. mali fecit? **A**t illi magis clamabant. **S** Crucifige eum. **A** Pilatus autem volens populo satisfacere, dimisit illis Barrabam: et tradidit Iesum flagellis cecis: ut crucifigeretur. Milites autem duxerunt eum intro in atrium pretorii: et vocant totam cohortem. Et induunt eum purpura: et imponunt ei plectentes spineam coronam: et ceperunt salutare eum. **S** Ave rex iudeorum. **A**t et percutiebant caput eius arundine: et respuebant eum: et ponentes genua, adorabant eum. Et postquam iniusserunt ei: exuerunt illum purpura: et induerunt eum vestimentis suis: et educunt illum, ut crucifigerent eum. Et angariauerunt pretereuntem quempiam Simonem Cyrenaeum venientem de villa patris Alexandri et Rufi: ut tolleret crucem eius. Et perducunt eum in Golgotha locum: quod est interpretatum Calvarie locus. Et dabant ei bibere myrrhatum vinum: et non accepit. Et crucifigentes eum iniusserunt vestimenta eius, mittentes sortem super eis: ut quis tolleret. Erat autem hora tertia: et crucifixerunt eum. Et erat titulus causae eius inscriptus: Rex iudeorum. Et cum eo crucifigunt duos latrones: unum a dextris eius, et alium a sinistris. Et adimpleta est scriptura, quae dicit. Et cum iniquus reputatus est. Et pretereuntes blasphemabant eum, monentes capita sua, et dicentes. **S** Habui destruis templum dei: et in tribus diebus reaedificas. Saluum fac te ipsum descendes de cruce. **A** Sicut et summi sacerdotes illudentes ad alterutrum cum scribis, dicebant. **S** Alios saluos fecit: seipsum non potest saluum facere. Si rex Israel esset, descendat nunc de cruce: ut videamus et credamus. **A**t et qui cum eo crucifigi erant cruciabantur ei. Et facta hora sexta, tenebrae factae sunt super terram, usque in horam nonam. Et hora nona exclamavit Iesus voce magna, dicens. **E**loi, Eloi lama zababani: **Q**uod est interpretatum. **D**eus meus, deus meus, ut quod dereliquisti me. **E**t quidam de circumstantibus audientes dicebant. **S** Ecce Elias vocat. **A**t currens autem unus, et impletis spongia aceto, circumponensque calamo potum dabat ei, dicens. **S** Sinite videamus, si veniat Elias ad deponendum eum. **A**t Iesus autem emissa voce magna exspiravit. Et velum templi scissum est in duo, a summo usque deorsum. Videns autem centurio, qui ex adverso stabat: quod sic clamans exspirasset, ait.

ait. **S**tere hic hō filius dei erat. **Q** Erant autē ibi mulieres de
lōge aspiciētes: inter quas erat Maria Magdalene, et Maria
Jacobi minoris, et Joseph mīr, et Salome. Et cū esset in galilea:
sequēbantur eū, et ministrabāt ei: et alie multe, que simul cum eo
ascenderant Ierosolymam. **Hic tegitur in tono euangelij.**

Et cum iam sero esset factum: qz erat parascede, qd est ante
sabbatū: venit Joseph ab Arimathia nobilis decurio: qui
ipse erat expectans regnum dei: et audacter introiuit ad Pi
latum: et petijt corpus Iesu. Pilatus autē mirabatur sūaz obis
set. Et accersito Centurione: interrogauit eum, si iam mortuus
esset. Et cum cognouisset a Centurione, donauit corpus Joseph.
Joseph autem mercatus est sindonem: et deponens eum, inuo
luit sindone: et posuit eum in monumento quod erat excisum in
petra: et aduoluit lapidem ad ostium monumenti.

C Passio domini nostri Iesu Christi sūc Lucam. Cap. 22.

In illo tpe: **Q** Appropinquabat autē dies fe
st⁹ azymoz, qui dē pascha: et q̄rebāt princi
pes sacerdotū, et scribe: quō Iesum interficerent.
Timebāt vero plebē. Intrauit autē satanas in Ju
dam, qui cognominabat Iscariotes, vnū de duo
decim: et abiit et locutus est cū principibus sacer
dotū et magistratib⁹: quēadmodū traderet illuz
eis. Et gauisi sūt, et pacti sūt pecuniā illi dare. Et spondit. Et
q̄rebat opportunitatē, vt traderet eū sine turbis. Venit autē dies
azymorum, in qua necesse erat occidi pascha: et misit Petrum et
Joannē, dicens. **E**untes parate nobis pascha, vt manduce
mus. **Q** At illi dixerunt? **S** Ubi vis paremus? **Q** Et dixit ad
eos. **E**cce introeuntibus vobis in ciuitatem, occurret vo
bis hō, amphorā aque portans: sequimini eū in domū, in quaz
intra: et dicitis patrifamilias domus. Dicit tibi magister: **E**bi
est diuersorium, vbi pascha cū discipulis meis manducē: **E**rip
se vobis ostendet cœnaculū magnū stratū: et ibi parate. **Q** Eun
tes autē inuenerunt sicut dixit illis Iesus: et parauerūt pascha.
Et cum facta esset hora, discubuit: et duodecim apli cum eo. **E**t
ait illis. **D**esiderio desiderati hoc pascho manducare vo
biscum, anteq̄ patiar. **D**ico. n. vobis: qz ex hoc non manduca
bo illud: donec impleatur in regno Dei. **Q** Et accepto calice
gratias

Dicenda super infirmum

gras egit, et dixit. **✠** Accipite et dividite inter vos. Dico enim vobis: quia non bibam de generatione vitis: donec regnum dei veniat. **✠** Et accepto pane, gras egit, et fregit, et dedit eis, dicens. **✠** Hoc est corpus meum: quod pro vobis datur. Hoc facite in meam commemorationem. **✠** Similiter et calicem, postquam ceperunt, dicens. **✠** Hic calix novum testamentum est in sanguine meo: qui pro vobis effundetur. **✠** Tunc ecce manus tradentis me, mecum est in mensa. Et quidem filius hominis super quem diffusum est, vadit. **✠** Tunc enim venit homini illi per quem tradetur. **✠** Et ipsi ceperunt querere inter se: quis esset ex eis: qui hoc facturus esset. Facta est autem et contentio inter eos, quis eorum videretur esse maior. **✠** Dixit autem eis. **✠** Reges gentium dominantur eorum, et qui preteritatem habent super eos benefici vocantur. Vos autem non sic. Sed qui maior est in vobis, fiat sicut minor: et qui precessor est, sicut ministrator. **✠** Nam quis maior est, qui recumbit, an qui ministrat? **✠** Nonne qui recumbit? Ego autem in medio vestrum sum, sicut qui ministrat. Vos autem estis, qui permansistis mecum in tentationibus meis. Et ego dispono vobis, sicut disposui mihi preteritatem meum regnum: ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo: et sedetis super thronos iudicantes duodecim tribus Israel. **✠** Tunc ait dominus Simoni. **✠** Simon: ecce satanas expetivit vos, ut cribraret sicut triticum. Ego autem rogaui pro te, ut non deficiat fides tua: et tu aliquando conversus confirma fratres tuos. **✠** Qui dixit ei. **✠** Domine tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire. **✠** Et ille dixit. **✠** Dico tibi Petre, non cantabit hodie gallus donec ter abneges nosse me. **✠** Et dixit eis. **✠** Quis misit vos sine sacculo, et pera, et calciamentis, nunquid aliquid defuit vobis? **✠** At illi dixerunt. **✠** Nichil. **✠** Dixit ergo eis. **✠** Sed nunc qui habet sacculum tollat sistrum et peram: et qui non habet, vendat tunicam suam: et emat gladium. Dico enim vobis, quia adhuc hoc quod scriptum est, oportet impleri in me. Et cum iniquus deputatus est. Etiam ea, que sunt de me, finem habent. **✠** At illi dixerunt. **✠** Domine ecce gladium duobus. **✠** At ille dixit eis. **✠** Satis est. **✠** Et egressus ibat super consuetudinem in montem oliuaram. Secuti sunt autem illum et discipuli eius. Et cum peruenissent ad locum, dixit illis. **✠** Orate, ne in tressis in tentationem. **✠** Et ipse auulsus est ab eis quantum iactus est lapis: et post-

et positus genibus orabat, dicens. **¶** *¶* Si vis, transfer calicem istum a me. **¶** *¶* Veruntamen non mea voluntas, sed tua fiat. **¶** *¶* Apparuit autem illi angelus de celo confortans eum. Et factus in agonia prolixius orabat. Et factus est sudor eius, sicut gutte sanguinis decurrerent in terram. Et cum surrexisset ab oratione, et venisset ad discipulos suos: inuenit eos dormientes pro tristitia: et ait illis. **¶** *¶* Quid dormitis? Surgite et orate, ne intretis in temptationem. **¶** *¶* Ad huc eo loquente, ecce turba, et qui vocabatur Judas unus de duodecim antecedebat eos: et appropinquauit Iesu, ut oscularetur eum. Iesus autem dixit illi. **¶** *¶* Iuda osculo filium hominis tradis? **¶** *¶* Evidentes autem hi, qui circa ipsum erant, quod futurum erat, dixerunt ei. **¶** *¶* Dne si percutimus in gladio? **¶** *¶* Et percussit vnus ex illis seruum principis sacerdotum: et amputauit auriculam eius dexteram. Respondens autem Iesus ait. **¶** *¶* Sinite vsque huc. **¶** *¶* Et cum tetigisset auriculam eius, sanauit eum. Dixit autem Iesus ad eos, qui venerant ad se principes sacerdotum, et magistratus templi, et seniores. **¶** *¶* Quasi ad latronem existis cum gladiis et fustibus: cum quoti die vobiscum fuerim in templo, et non extendistis manus in me. Sed hec est hora vestra, et potestas tenebrarum. **¶** *¶* Compredentes autem eum duxerunt ad domum principis sacerdotum. Petrus vero, sequebatur eum a longe. Accenso autem igne in medio atrij, et circumsedentibus illis, erat Petrus in medio eorum. Quae cum vidisset ancilla quaedam sedentem ad lumen, et eum fuisset intuita, dixit. **¶** *¶* Et hic cum illo erat. **¶** *¶* At ille negauit eum, dicens. **¶** *¶* Mulier non noui illum. **¶** *¶* Et post pusillum alius videns eum dixit. **¶** *¶* Et tu de illis es. **¶** *¶* Petrus vero ait. **¶** *¶* Homo non sum. **¶** *¶* Et interuallo facto quasi horae vnus, alius quidam affirmabat, dicens. **¶** *¶* Tergere hic cum illo erat. **¶** *¶* Nam et galileus est. **¶** *¶* Et ait Petrus. **¶** *¶* Homo, nescio quid dicis. **¶** *¶* Et continuo adhuc illo loquente, cecidit gallus: et reuersus dominus respexit Petrum. Et recordatus est Petrus verbi domini sicut dixerat: quia priusquam gallus cantet, ter me negabis. Et egressus foras Petrus fleuit amare. Et qui tenebant Iesum illudebant ei, cedentes eum. Et velauerunt eum: et percutiebant faciem eius: et interrogabant eum, dicentes. **¶** *¶* Prophetiza: quis est qui te percussit? **¶** *¶* Et alta multa blasphemantes dicebant in eum. Et factus est dies, conuenerunt seniores plebis et principes sacerdotum, et scribae: et duxerunt illum in praesidium suum, dicentes.

¶ *¶* **S** **¶** **S**

Dicenda super Infirmum

Si tu es Chis dic nobis. **U**t ait illis. **S**i vobis dixerō, non credētis mibi. Si autē interrogauerō: non rēdebitis mibi, neq; dimittētis. Ex hoc autē erit filius hoīs se dēns a dextris virtutis dei. **U**t dixerunt autē oēs. **S** Tu ergo es filius dei? **Q**ui ait. **U**t dixerunt illi. **U**t dixerunt illi. **Q**uid ad hūc desideramus testimoniū? **I**psi. n. audiuimus ex ore eius. **U**t surgens oīs multitudo eorum dixerunt illum ad pilatū. **L**eperunt autē illū accusare dicentes. **S** Hunc inuenimus subuertentē gentē nostrā: et prohibentē tributa dari Cēsari: et dicentem se Christum regē esse. **P**ilatū autē interrogauit eum dicens. **S** Tu es rex iudgorū? **U**t ille rēdens, ait. **U**t dicit. **U**t ait autē pilatū ad principes sacerdotū et turbas. **N**ihil inuenio causę in hoc hoīe. **U**t illi inualescebant, dicētes. **C**omouit populū docens per vniuersas iudeā, incipiens a galilęa vsq; hūc. **P**ilatū autē audiēs galilęā, interrogauit si hō galilęus esset. **E**t vt cognouit q; de herodis ptate esset, remisit eum ad herodem: qui et ipse ierosolymis erat illis diebus. **H**erodes autē viso Iesu, gauisus est valde. **E**rat. n. cupiens et multo tpe videre eum, eo q; audierat multa de illo, et sperabat signū aliq; vidēre ab eo fieri. **I**nterrogabat autē illum multis sermonibus. **A**t ipse nihil illi rēdebat. **S**tabant autē principes sacerdotū et scribę pstanter accusantes eum. **S**preuit autē illum herodes cum exercitu suo, et illū in dārum veste alba: et remisit ad Pilatū. **E**t facti sunt amici herodes et pilatū in ipsa die. **N**ā antea inimici erant adinucē. **P**ilatū autē puocatis principibus sacerdotū, et magistratibus, et plebe, dixit ad illos. **S** Dultistis mibi hunc hoīem quasi auertentē populū: et ecce ego coraz vobis interrogans, nullā cām inuenio in noīe isto ex his in quibus eū accusatis. **S**ed neq; herodes. **N**am remisit vos illum. **E**t ecce nihil dignū morte actū est ei. **E**mēdatū ergo illū dimittā. **N**ecessē autē habebat dimittere eis per diēz festū vñū. **E**t clamauit autē simul vniuersa turba, dicens. **C**olle hunc: et dimitte nobis barrabā. **Q**ui erat pp seditionē quādā factā in cinitate et homicidiū missus in carcerē. **I**terū autē pilatū locutus est ad illos volens dimittere Iesum. **A**t illi succlamabāt dicentes. **C**rucifige, crucifige illū. **U**lle autē tertio dixit ad illos. **Q**uid. n. mali fecit iste? **N**ullā cām mortis inuenio in eo.

Corripiam

Corripiā ergo illum, et dimittā. **¶** At ille stabant vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur: et inualecebant voces eorum: et pilatus ad iudicauit fieri petitionē eorū. Dimisit autē illis eum, qui pro homicidio et seditionē missus fuerat in carcerem, quē petebant: Iesum vero tradidit voluntati eorum. **¶** Et cū ducerent eum, apprehenderunt Simonē quendam Cyrenensem venientē de villa: et inposuerunt illi crucē portare post Iesum. Sequebatur autē illum multa turba populi et mulierum: quę plangebant et lamentabantur eum. Conuersus autē ad illas Iesus, dixit. **¶** Filie Ierusalem nolite flere super me: sed super vos ipsas flete, et super filios vestros: quoniam ecce venient dies, in quibus dicent: Beate steriles, et ventres qui non genuerunt: et vbera quę non lactauerunt. Tunc incipient dicere montibus, cadite super nos: et collibus operite nos: quia si in viridi ligno hoc faciunt, in arido quid fiet? **¶** Ducebantur autē alij duo nequę cum eo, ut interficerentur. Et postquę venerunt in locum qui vocatur Caluarie, ibi crucifixerunt eum et latrones: vnum a dextris, et alterum a sinistris. Iesus autē dicebat, **¶** Pater dimitte illis: non sciunt quid faciunt. **¶** Diuidentes vero vestimenta eius miserant sortes. Et stabat populus expectans: et deridebant eum principes cum eis dicentes. **¶** Alios saluos fecit: seipsum saluum faciat, si hic est Christus Dei electus. **¶** Illudabant autē ei et milites accedentes: et acetū offerentes ei, et dicentes. **¶** Si tu es rex iudeorū saluum te fac. **¶** Erat autē et superscriptio scripta super eum literis grecis, latinis, et hebraicis. Hic est rex iudeorū. **¶** Tunc autē de his qui pendeabant latronibus, blasphemabant eum, dicentes. **¶** Si tu es Christus, saluum fac te ipsum, et nos. **¶** Respondēs autē alter increpabat eum, dicēs. **¶** Nequę tu times deum: qui in eadē damnatione es. Et nos quidē iuste: nam digna factis recipimus: hic vero nihil mali gessit. **¶** Et dicebat ad Iesum. **¶** Domine memēto mei, cū veneris in regnū tuum. **¶** Dixit illi Iesus. **¶** Amen dico tibi: hodie mecū eris in paradiso. **¶** Erat autē fere hora sexta: et tenebrę factę sunt in vniuersa terra usque in horam nonā. Et obscuratus est sol, et velū tēpli scissum est mediū. Et clamans Iesus voce magna ait. **¶** Pater in manus tuas commendo spiritum meū. **¶** Et hec dicens exspirauit. Videns autē Centurio quod factum fuerat et glorificauit deum dicens. **¶** Vere hic homo

811
 stus erat. **¶** Et ois turba eorum qui simul aderant ad aspectu
 lu istud, & videbat q̄ fiebant, percutientes pectora sua reueriebant.
 Stabant aut̄ oēs noti eius a longe, & mulieres que secute erāt
 eum a galilea hęc videntes. **Hic cantatur in tono euangelij.**

¶ Ecce vir nomine Ioseph, qui erat decurio: vir bonus &
 iustus. Hic non consenserat consilio & actibus eorum: ab
 Arimathea ciuitate iudee: qui expectabat & ipse regnum Dei.
 Hic accessit ad Pilatum: & petijt corpus Iesu. Et depositum
 inuoluit sindone: & posuit eum in monumento exciso, in quo
 nondum quisquam positus fuerat.

¶ Passio domini nostri Iesu Christi s̄m Joannem. Cap. 8.

In illo tpe. Egressus ē Ies⁹ cū discipulis suis
 trans torrentē Cedrō, vbi erat hort⁹: in que
 introiit ipse & discipuli eius. Sciebat aut̄ & Iu
 das qui tradebat eū, locum: q̄ frequenter Iesus
 conuenerat illuc cū discipulis suis. Iudas ergo
 cū accepisset cohortē, & a p̄sbitib⁹ & pharisaeis
 ministros: venit illuc cum lateribus & facib⁹ & cere
 mis. Ies⁹ itaq; sciēs oia q̄ vētura erāt sup̄ eū, p̄
 cessit, & dixit eis. **¶** Quē queritis? **¶** Responderunt ei. **¶** Ies⁹
 Nazarenum. **¶** Dicit eis Iesus. **¶** Ego sum. **¶** Strabat aut̄
 tem & Iudas qui tradebat eum cum ipsis. Et ergo dixit eis ego
 sum, abierunt retrosum, & ceciderunt in terram. Iterum ergo
 interrogauit eos. **¶** Quē q̄ritis? **¶** Illi aut̄ dixerunt. **¶** Ies⁹
 Nazarenū. **¶** R̄ndit Iesus. **¶** Dixi vobis q̄ ego sum. Si ergo
 me queritis, sinite hos abire. **¶** Ut impleretur sermo, quem
 dixit. Quia quos dedisti mihi, non perdiidi ex eis quemq;. Se
 mon ergo Petrus h̄ns gladium eduxit eum, & percussit ponti
 ficis seruū: & abscidit auriculā eius dexterā. Erat aut̄ nomen ser
 uo Malchus. Dixit ergo Iesus Petro. **¶** Mitte gladiū tuū
 in vaginā. Calicem quem dedit mihi p̄r, non vis vt bibam illum?

¶ Cohors ergo, & tribunus, & ministri iudeorum comprehen
 derunt Iesum: & ligauerunt eum: & adduxerunt eum ad An
 nam primum, Erat enim socer Caiphę: qui erat Pontifex
 anni illius. Erat autem Caiphas qui consilium dederat iudeis:
 quia expedijt vnusq; hominem mori pro populo. Sequēda
 tur autem Iesum Simon Petrus, & alius discipulus. Discipulus
 ius

lus aut ille notus erat pontifici: et introiit cum Iesu in atrium pontificis. Petrus aut stabat ad ostium foris. Exiit ergo discipulus alius, qui notus erat pontifici: et dixit ostiari: et introduxit Petrum. Dixit ergo Petro ancilla ostiaria. **S** Nunquid et tu es ex discipulis hois istius? **A** Dixit ille. **S** Non sum. **A** Stabant aut serui, et ministri ad prunas, quia frigus erat: et calefaciebant se. Erat aut cum eis Petrus stans, et calefaciens se. Pontifex ergo interrogauit Iesum de discipulis suis, et de doctrina eius. Respondit Iesus. **A** Ego palam locutus sum multo. Ego semper docui in synagoga et in templo: quo oēs iudei conueniunt. Et in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas? Interroga eos, qui me audierunt, quod locutus sum ipsis. Ecce hi sciunt quod dixerim ego. **A** Idem aut cum dixisset vnus assistens ministrorum dedit alapanam Iesu, dicens. **S** Sides pontifici? **A** Respondit Iesus. **A** Si male locutus sum: testimonium perhibe de malo. Si autem bene, quid me cedis? **A** Et misit eum Annas litigatum ad Laiphā pontificem. Erat aut Simon Petrus stans, et calefaciens se. Dixerunt ergo ei. **S** Nunquid et tu es discipulus eius? **A** Negauit ille, et dixit. **S** Non sum. **A** Dixit vnus ex seruis pontificis cognatus eius, cuius abscidit Petrus auriculam. **S** Nonne ego te vidi in horto cum illo? **A** Iterum ergo negauit Petrus, et statim gallus cantauit. Adducunt ergo Iesum a Laipha in portum. Erat aut mane: et ipsi non introierunt portum, ut non perstaminarent: sed ut manducarent pascha. Exiit ergo pilatus ad eos foras, et dixit. **S** Quā accusationē affertis aduersus hoicem hunc? **A** Rēderunt, et dixerunt ei. **S** Si non est hic malefactor, non tibi tradidissimus eum. **A** Dixit ergo eis Pilatus. **S** Accipite eum vos, et secundum legem vestram iudicate eum. **A** Dixerunt ergo iudex. **S** Nobis non licet interficere quem. **A** Ut sermo Iesu impleretur, quem dixit, significans quā morte esset morturus. Introiit ergo iterum in pretorium pilatus: et vocauit Iesum, et dixit ei. **S** Tu es rex iudeorum? **A** Respondit Iesus. **A** A temetipso hoc dicitis: an alij tibi dixerunt de me? **S** Respondit pilatus. **A** Nunquid ego iudeus sum? Genus et pontifices qui tradiderunt te mihi. Quid fecisti? **A** Respondit Iesus. **A** Regnum meum non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum: ministri mei utique decerta-

Dicenda super infirmum

rent, vt non traderet iudeis. Nunc aut regnū meū non est hinc.
Q Dicit itaq; ei Pilatus. **R** Ergo rex es tu? **A** Respōdit Je-
sus. **+** Tu dicis, qz rex suz ego. Ego in hoc natus sum, & ad hoc
veni in mūdū: vt testimoniū phibeaz veritati. **D**is. n. q est ex ve-
ritate audit vocē meaz. **Q** Dicit ei Pilatus. **R** Quid est veri-
tas? **Q** Et cū hoc dixisset, iterū eritit ad eos: & dixit eis. **R** Ego
nullā inuenio in eo cām. Est aut̄ p̄suetudo vobis, vt vnū dimit-
tā vobis in pascha. **C**ultis ergo dimittā vobis regē iudeorum?
Q Clamauerunt oēs dicētes. **R** Non hunc, sed Barrabaz. **Q**
Erat aut̄ Barrabaz latro. **T**unc ergo apprehendit Pilatus Je-
sus, & flagellauit. **E**t milites plectentes coronā de spinis impo-
suerunt capiti eius: & veste purpurea circumdederunt euz: & ve-
niebant ad eū, & dicebant. **R** Aue rex iudeorum. **Q** Et dabant
ei alapas. **E**riuit iterū Pilatus foras, & dicit eis. **R** Ecce addu-
co vobis euz foras, vt cognoscatis, qz nullā cām inuenio in eo.
Q **E**xit ergo Jesus portans spineā coronā & purpureū veste-
mentū. **E**t dicit eis. **R** Ecce homo. **Q** Tu ergo vidissent eū pō-
tiffices & ministri clamabant, dicentes. **R** Crucifige, crucifige
eum. **Q** Dicit eis Pilatus. **R** Accipite eū vos: & crucifigite.
R go. n. non inuenio in eo cām. **Q** **R**ñderunt ei Iudei. **R** Nos le-
gē habemus, & h̄m legē debet mori: qz filius dei se fecit. **Q** **T**unc
ergo audisset Pilatus hunc sermonē, magis t̄muit. **E**t ingre-
sus est proum iterum: & dicit ad Jesum. **R** Unde es tu? **R** Je-
sus aut̄ r̄sūz non dedit ei. **D**icit ergo ei Pilatus. **R** **M**ibi non
loqueris: **R**ñscis qz ptātem habeo crucifigere te: & ptātem ha-
beo dimittere te? **Q** **R**ñdit Jesus. **+** Non haberes potestates
aduersus me vllam: nisi datum tibi esset de super. **P**rop̄ ierea qui
tradidit me tibi, malus pctm̄ habet. **Q** **E**t exinde que rebat Pi-
latus dimittere eum. **I**udei autem clamabant, dicentes. **R** **N**on
hunc dimittis: non es amicus Cēsaris. **D**is. n. qui se regem fu-
cit, contradicit Cēsari. **Q** **P**ilatus ergo eū audisset hos sermo-
nes, adduxit foras Jesum: & sedit pro tribunali in loco qui dicitur
thostrotos: hebraicē vero gabatha. **E**rat autem parasceue ho-
ra quasi sexta: & dicit iudeis. **R** Ecce rex vester. **Q** **I**lli autem
clamabant. **R** **T**olle tolle, crucifige eum. **Q** **D**icit eis Pilatus.
R **R**egem vestrum crucifigam? **Q** **R**ñderunt pōtiffices.
R **N**on habemus regem nisi Cēsarem. **Q** **T**unc ergo trade-

dit eis illum, vt crucifigeretur: Susceperunt autem Iesum: & eduxerunt. Et baiulans sibi crucem, exiit in eum qui dicitur Galilaeus: hebraice autem Golgotha: vbi eum crucifixerunt: & cum eo alios duos hinc & hinc medium autem Iesus. Scripsit autem titulum Pilatus: & posuit super crucem. Erat autem scriptum: Iesus Nazarenus rex iudeorum. Hunc ergo titulum multi legerunt Iudeorum: quia prope civitatem erat locus vbi crucifixus est Iesus. Erat autem scriptum hebraice, graece, & latine. Dicebant ergo Pilato pontifices iudeorum. **S** Noli scribere rex iudeorum: sed quia dixit, rex sum iudeorum. **R**espondit Pilatus. **S** Quod scripsi scripsi. **M**ilites ergo cum crucifixissent eum: acceperunt vestimenta sua, & fecerunt quatuor partes: unicuique insulsi partem, & tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper contexta per totum. Dixerunt ergo ad invicem. **N**on scindamus eam: sed sortiamur de ea cuius sit. **U**t scriptura impleretur dicens: Partiti sunt vestimenta mea sibi, & super vestem meam miserunt sortem. Et milites quidem haec fecerunt. Stabant autem iuxta crucem Iesu matris eius, & soror matris eius Maria Cleophae, & Maria Magdalenae. Cum vidisset ergo Iesus matrem, & discipulum stantem quem diligebat: dicit matri suae. **M**ulier ecce filius tuus. **U**nde dicit discipulo. **E**cce mihi tua. **E**t est illa hora accepit eam discipulus in sua. Postea sciens Iesus, quia iam omnia consummata sunt, vt consummaret scriptura, dicit. **S**itio. **C**ras ergo positum erat aceto plenum. Illi autem spongia plena aceto hyssopo circumponentes, obtulerunt ori eius. Cum ergo accepisset Iesus acetum, dixit. **C**onsummatum est. **E**t inclinato capite tradidit spiritum. Iudaei ergo, quoniam parasceue erat, vt non remaneret in cruce corpora sabbato: (erat enim magnus dies ille sabbati:) rogauerunt Pilatum, vt frangerent eorum crura, & tollerentur. Tenuerunt ergo milites, & primum quidem frangerunt crura, & alterius qui crucifixus est cum eo. Ad Iesum autem cum venissent, vt viderent eum iam mortuum: non frangerunt eius crura, sed vnus militum lancea latus eius aperuit: & continuo exiit sanguis & aqua. Et qui vidit testimonium perhibuit: & verus est testimonium eius. Et ille scit, quod vera dicit: vt & vos credatis. Facta sunt enim haec, vt scriptura impleret, dicens. Os non comminuetis ex eo, & iterum alia scriptura dicit. **T**idebunt in quem transfixerunt.

S + Post

Dicende super infirmum

Post hec aut rogauit Pilatum Joseph ab Arimathæa: eo quod esset discipulus Iesu: occultus autem propter metum iudeorum: ut tolleretur corpus Iesu. Et permisit Pilatus. Venit ergo et tulit corpus eius. Venit autem et Nicodemus, qui uenerat ad Iesum nocte prius, ferens misturam myrrhe et aloes quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus Iesu: et ligauerunt eum linteis cum aromatibus, sicut mos est iudeis sepelire. Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus: et in horto monumentum nouum: in quo nondum quisquam positus fuerat. Ibi ergo propter parasceuen iudeorum, quia iuxta erat monumentum, posuerunt Iesum.

Sermo domini nostri Iesu Christi ante passionem habito coram apostolis. Iohannis. Cap. 13.

Ante diem festum pasche, sciens Iesus, quod uenit eius hora, ut transeat ex hoc mundo ad patrem, cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in fine dilexit eos. Et cæna facta, cum diabolus iam misisset in cor, ut traderet eum Iudas Simonis Iscariotis, sciens quod omnia dedit ei pro in manus, et quod a deo exiit, et ad eum uadit, surgit a cæna, et ponit uermenta sua. Et cum accepisset linteam: precipit se. Deinde misit aquas in plenum: et cepit lauare pedes discipulorum, et extergere linteo, quo erat percinctus. Venit ergo ad Simonem Petrum. Et dicit ei Petrus. Domine tu mihi lauas pedes. Respondit Iesus: et dixit ei. Quod ego facio tu nescis modo: scies autem postea. Dicit ei Petrus. Non lauabis mihi pedes in eternum. Respondit ei Iesus: Si non lauero te: non habebis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus. Domine non tantum pedes meos: sed et manus et caput. Dicit ei Iesus. Qui lotus est non indiget, nisi ut pedes lauet: sed est mundus totus. Et vos mundi estis: sed non omnes. Sciebat enim, quisnam esset, qui traderet eum: prope dixit: non estis mundi omnes. Postquam ergo lauit pedes eorum: accepit uermenta sua: et cum recubasset iterum dicit eis. Scitis quod fecerim uobis. Vos uocatis me magister et dominus: et bene dicitis. Sum etenim. Si ergo ego laui pedes uestros dominus et magister: et uos debetis alter alterius lauare pedes. Exemplum enim dedi uobis: ut quemadmodum ego feci uobis: ita et uos faciatis. Amen amen dico uobis: non es seruus maior domino suo: neque apostolus maior eo, qui misit illum. Si hec scitis: beati eritis, si feceritis ea. Non de omnibus uobis dico. Ego scio quos elegerim. Sed ut impleatur scriptura: Qui

Qui manducat meum panem, letabitur contra me calcaneum suum.
 Anodo dico vobis prius fiat: ut cum factus fuerit, credatis, quod
 ego sum. Amen amen dico vobis: qui accipit siquem misero, me
 accipit. Qui autem me accipit, accipit eum qui me misit. Cum hec
 dixisset Iesus, turbatus est spiritu: et protestatus est, et dixit. Amen
 amen dico vobis: quod unus ex vobis tradet me. Aspiciebant ergo
 ad invicem, hesitantes de quo diceret. Erat autem recubens unus
 ex discipulis eius in sinu Iesu: quem diligebat Iesus. Innuit ergo
 hunc Simon Petrus, et dixit ei: Quis est de quo dicit? Itaque
 cum recubisset ille supra pectus Iesu, dixit ei: Domine quis est qui
 tradet te? Respondit Iesus. Ille est, cui ego intinctum panem porrexe-
 ro. Et cum intinxisset panem, dedit Iudei Simonis Iscariotis. Et
 post buccellam, introiit, in illum satanas. Et dicit ei Iesus: Quod
 facis, fac citius. Hoc autem nemo sciuit discumbentium, ad quid di-
 xerit ei. Quidam autem putabant, quod oculos habebat Iudas, quod dixis-
 set ei Iesus: eme ea que oportet sunt nobis ad diem festum, aut egenis ut aliquid
 daret. Cum ergo accepisset ille buccellam: exiit continuo. Erat
 autem noster. Cum ergo exisset: dicit Iesus. Nunc clarificatus est filius
 hominis: et deus clarificatus est in eo. Si deus clarificatus est in eo:
 et deus clarificavit eum in semetipso: et continuo clarificabit eum. Fi-
 lii adhuc modicum vobiscum sum. Queritis me: et sicut dixi iu-
 deis, quo ego vado: vos non potestis venire. Et vobis dico mo-
 do: Mandatum novum do vobis: ut diligatis invicem: sicut dilexi vos,
 et vos diligatis invicem. In hoc cognoscet omnes: quod mei discipu-
 li estis: si dilectionem habueritis ad invicem. Dicit ei Simon Pe-
 trus: Domine quo vadis? Respondit Iesus. Quo ego vado non potes
 me modo sequi: sequeris autem postea. Dicit ei Petrus: Quare non
 possum te modo sequi? Vitam meam pro te ponam. Respondit ei Je-
 sus: Vitam tuam pro me pones? An enim amen dico tibi, non cantabit
 hodie gallus: donec ter me neges. Et ait discipulis suis: Non
 turbetur cor vestrum: creditis in deum, et in me credite. In
 domo patris mei mansiones multe sunt. Si quominus dixissem
 vobis, quod vado parare vobis locum. Et si abiero, et preparave-
 ro vobis locum: iterum veniam ad vos: et accipiam vos ad me-
 ipsum, ut ubi sum ego, et vos scitis: et quo ego vado scitis: et via loci
 estis. Dicit ei Thomas: Domine nescimus quo vadis: et quomodo possu-
 mus viam scire? Dicit ei Iesus, ego sum via, veritas, et vita.
 Nemo

Ordo commendationis anime

Nemo venit ad patrem nisi per me. Si cognouissetis me: et patrem
meum utique cognouissetis: et amodo cognoscetis eum: et vidistis
eum. Dicit ei Philippus: Domine ostende nobis patrem, et sufficit nos-
bis. Dicit ei Iesus. Tanto tempore vobiscum sum: et non cognouistis
me: Philippe qui videt me, videt et patrem. Quomodo tu dicis ostende no-
bis patrem: Non credis quia ego in patre, et pater in me est? Verba que lo-
quor vobis, a meipso non loquor. Pater autem in me manens ipse fa-
cit opera. Non creditis quia ego in patre, et pater in me est: Alioquin,
propter opera ipsa credite. Amen amen dico vobis: qui credit in me,
opera que ego facio, et ipse faciet: et maiora horum faciet: quia ego ad
patrem vado. Et quodcumque petieritis a patre in nomine meo, hoc faciam,
ut glorificet pater in filio. Siquid petieritis a patre in nomine meo, hoc
faciam. Si diligitis me, mandata mea seruate: et ego rogabo pa-
trē: et alium paraclitum dabit vobis: ut maneat vobiscum in eter-
num spiritum veritatis: quem mundus non potest accipere: quia non vi-
dit eum, nec scit eum. Vos autem cognoscetis eum: quia apud vos
manebit: et in vobis erit. Non relinquam vos orphanos: veniam
ad vos. Adhuc modicum: et mundus me iam non videt. Vos autem
videtis me: quia ego vivo, et vos vivetis. In illo die vos cognosce-
tis, quia ego sum in patre meo: et vos in me: et ego in vobis. Qui ha-
bet mandata mea, et seruat ea: ille est qui diligit me. Qui autem dili-
git me, diliget a patre meo: et ego diligam eum: et manifestabo ei
meipsum. Dicit ei Iudas, non ille iscariotes: Domine quid factum
est, quia nobis manifestaturus es teipsum, et non mundo. Respondit ei
Iesus: et dixit: Siquis diligit me, sermonem meum seruabit. Et
pater meus diligit eum: et ad eum veniemus, et mansionem apud eum
faciemus. Qui non diligit me, sermones meos non seruat. Et ser-
monem, quem audistis non est meus, sed eius qui misit me patris.
Hec locutus super vobis apud vos manens: Paraclitus autem spiritus
sanctus, quem mittet pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, et suggeret
vobis omnia quecumque dixero vobis. Pacem relinquo vobis, pacem
meam do vobis. Non quomodo mundus dat, ego do vobis. Non tur-
bet cor vestrum, neque formidet. Audistis quia ego dixi vobis, va-
do et venio ad vos. Si diligeritis me: gauderetis utique, quia va-
do ad patrem: quia pater maior me est. Et nunc dixi vobis priusquam
fiat: ut cum factum fuerit credatis. Nam non multa loquar vobis:
cum: venit enim princeps mundi huius: et in me non habet quicquam.

Sed

Sed ut cognoscat mundus, quod diligo patrem, et sicut mandatus est
 dicit mihi pater, sic facio. Surgite, eamus hinc. Ego sum vitis vera:
 et pater meus agricola est. Dem palmitem in me non ferentem fructum
 tollet eum: et omne qui fert fructum purgabit eum: ut fructus plus
 afferat. Jam vos mundi estis propter sermonem, quem locutus sum vobis.
 Manete in me, et ego in vobis. Sicut palmes non potest ferre fru-
 ctum a semetipso, nisi manserit in vite: sic et vos, nisi in me manser-
 itis. Ego sum vitis, et vos palmites. Qui manet in me et ego in
 eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere.
 Si quis in me non manserit: mittet foras sicut palmes, et arefcet: et
 colliget eum: et in ignem mittet, et ardet. Si manseritis in me, et ver-
 ba mea in vobis manserint: quodcumque volueritis, petetis, et fiet vo-
 bis. In hoc clarificatus est pater meus: ut fructum plurimum afferat
 vobis, et efficiamini mei discipuli. Sicut dilexit me pater, et ego dilexi
 vos. Manete in dilectione mea. Si precepta mea servaueritis, man-
 ebitis in dilectione mea: sicut et ego patris mei precepta serva-
 vi, et maneo in eius dilectione. Hec locutus sum vobis: ut gau-
 dium meum in vobis sit: et gaudium vestrum impleat. Hoc est pre-
 ceptum meum: ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. Maiorem
 hac dilectionem nemo habet: ut animam suam ponat pro ami-
 cis suis. Vos amici mei estis: si feceritis quod ego precipio vobis. Jam
 non dicam vos servos: quia servus nescit quid faciat dominus eius. Vos
 autem dixi amicos: quia omnia quecumque audivi a patre meo nota feci
 vobis. Non vos me elegistis: sed ego elegi vos: et posui vos, ut
 caratis, et fructum afferatis, et fructus vester maneat, et quodcumque pe-
 tieritis patrem in nomine meo, det vobis. Hec mando vobis: ut dili-
 gatis invicem. Si mundus odit vos: scitote quia me priorem vobis
 odio habuit. Si de mundo fuissetis: mundus quod suum erat dilige-
 ret. Quia vero de mundo non estis: sed ego elegi vos de mun-
 do: propterea odit vos mundus. Ad mentorem sermonis mei:
 quem ego dixi vobis: Non est servus maior domino suo. Si me per-
 secuti sunt: et vos persequentur. Si sermonem meum servave-
 rint: et vestrum servabunt. Sed hec omnia facient vobis propter no-
 men meum: quia nesciunt eum, qui misit me. Si non venissetis, et lo-
 cutus eis non fuisset, peccatum non haberent. Nunc autem excu-
 sationem non habent de peccato suo. Qui me odit, et patrem meum
 odit. Si opera non fecissem in eis, que nemo alius fecit, peccatum

rum

Ordo commendationis anime

tū non hient. Nunc autē et viderunt, et oderunt me et p̄em meuz.
Sed vt impleat sermo, qui in lege eozuz scriptus est: Quia odio
habuerunt me gratis. Cum autēz venerit paraclitus, quem ego
mittam vobis a p̄e sp̄m veritatis, qui a patre procedit, ille tes-
timonium perhibebit de me: et vos testimonium perhibebitis,
qz ab initio issecum estis. Hęc locutus sum vobis: vt non scāda-
lizemini. Absque synagogis facient vos. Sed venit hora: vt ois
qui interficit vos, arbitretur obsequiū se p̄stare deo. Et hęc fa-
cient vobis, qz non nouerunt p̄em, neqz me. Sed hęc locutus
sum vobis, vt cum venerit hora, eozū reminiscamini: qz ego dixi
vobis. Hęc autē ab initio non dixi: qz vobiscū erā. Et nunc va-
do ad eū qui misit me: et nemo ex vobis interrogat me, quo va-
dis? Sed qz hęc locutus suz vobis: tristitia impleuit cor vestrū.
Sed ego veritatē dico vobis: expedit vobis, vt ego vadā. Si
non abiero: paraclitus non veniet ad vos. Si autē abiero, mitā
eum ad vos. Et cum venerit ille, arguet mundum de pctō, et de
iustitia, et de iudicio. De pctō quidē: qz non crediderunt in me.
De iustitia vero: qz ad patrem vado: et iam non videbitis me.
De iudicio autē: qz princeps mundi huius iaz iudicatus est. Ad-
huc multa habeo vobis dicere: sed non potestis portare modo.
Cum autē venerit ille sp̄s veritatis, docebit vos omnem verita-
tem. Non enim loquetur a semetipso: sed quecunqz audiet, loque-
tur: et que ventura sunt annūciabit vobis. Ille me clarificabit:
qz de meo accipiet: et annūciabit vobis. Quia quecunqz habet
pater mea sunt. Propterea dixi: quia de meo accipiet: et annū-
ciabit vobis. Modicum, et iam non videbitis me: et iterū modū
cum et videbitis me: quia vado ad patrem. Dixerunt ergo ex
discipulis eius adinuicem: Quid est hoc quod dicit nobis, modicū
et non videbitis me: et iterum modicum, et videbitis me, et qz va-
do ad patrem? Dicebant ergo: Quid est hoc, quod dicit nobis,
modicū? Nescimus quid loquitur. Cognauit autem Iesus, quia
volebant eum interrogare, et dixit eis: De hoc q̄ritis inter vos,
qz dixi, modicū, et non videbitis me: et iterum modicum videbi-
tis me: et quia vado ad patrem. Amen amen dico vobis: quia
contristabimini: sed tristitia vestra vertetur in gaudium. Mulier
cum parit, tristitia habet: qz venit hora eius. Cum autem pepe-
rit

rit filium: iam non meminit p̄surre p̄p̄ gaudium: q̄ natus est hō
in mundum. Et vos igit̄ nunc quidē tristitiam habetis. Iterum
aut̄ videbo vos, et gaudebit cor vestrū. Et gaudiū vestrū nemo
tollet a vobis. Et in illo die me nō rogabitis quicquam. Amen
amen dico vobis: siquid petieritis p̄m̄ in noīe meo, dabit vobis.
Aliq̄ modo non petistis quicq̄ in noīe meo. Petite, et acci-
pietis, ut gaudiū vestrū sit plēnū. Hęc in prouerbis locutus sūz
vobis. Venit hora, cū iā non in prouerbis loquar vobis: sed pa-
lam de p̄e annuntiabo vobis. In illo die in noīe meo petetis.
Et non dico vobis, quia ego rogabo p̄m̄ de vobis. Ipse. n. p̄
amat vos: q̄ vos me amastis: et credidistis, q̄ ego a deo exiui.
Et ui a p̄e: et veni in mundū. Iterum relinquo mundū: et vado
ad p̄m̄. Dicūt ei discipuli eius: Ecce nunc palā loqueris, et p̄-
uerbium nullum dicis. Hunc scimus, q̄ scis oīa: et non est opus
tibi, ut quis te interroget. In hoc credimus: q̄ a deo existi. R̄s̄-
dit ei Iesus. Hodo creditis: Ecce venit hora, et iam venit, ut di-
sp̄rgamini vnusquisque in propria, et me solum relinquatis. Et
non sum solus: quia p̄m̄ mecum est. Hęc locutus sum vobis, ut in
me pacem habeatis. In mundo p̄ssurā habebitis: sed p̄fide,
q̄ ego vici mundū. Hęc locutus est Iesus: et subleuatis oculis
in cęlum dixit: P̄m̄ venit hora: clarifica filius tuus: ut filius tuus
clarificet te: Sicut dedisti ei p̄tatem oīs carnis: ut oī quod de-
disti ei, det eis vitam ęternā. Hęc est aut̄ vita ęterna: ut cognos-
cant te solum verum deum, et quem misisti Iesum Christum.
Ego clarificauit te super terrā: opus consummaui quod dedisti
mibi, ut faciam. Et nunc clarifica me p̄ apud te ipsum, cla-
ritate quam habui prius p̄ mundus fieret. P̄m̄ manifestauit no-
men tuum hominibus: quos dedisti mihi de mundo. Qui erant,
et mihi eos dedisti: et sermonē tuum seruauerunt. Hunc cognos-
uerunt, q̄ oīa que dedisti mihi abs te sunt: quia verba que dedi-
sti mihi, dedi eis, et ipsi acceperunt. Et cognouerunt vere, quia
a te exiui: et crediderunt, q̄ tu me misisti. Ego pro eis rogo. Non
pro mundo rogo: sed pro his, quos dedisti mihi: quia tui sunt.
Et mea omnia tua sunt: et tua mea sunt: et clarificatus sum in eis.
Et iam non sum in mundo: et hi in mundo sunt: et ego ad te ve-
nio. P̄m̄ serua eos in noīe tuo: quos dedisti mihi, ut sint vnū
sicut et nos. Cū essem cū eis: ego seruabam eos in noīe tuo: quos
dedisti

Ordo commendationis anime

dedisti mihi, custodiui: et nemo ex eis perijt, nisi filius pditionis,
vt scriptura impleat. Nunc aut ad te venio: et hec loquor in mu-
do, vt habeant gaudium meum impletum in semetipsis. Ego dedi
eis sermonem tuum: et mundus eos odio habuit: quia non sum de mun-
do: sicut et ego non sum de mundo. Non rogo vt tollas eos de
mundo: sed vt serues eos a malo. De mundo non sunt: sicut et
ego de mundo non sum. **P**ater sancte sanctifica eos in veritate: quia
sermo tuus veritas est. Sicut tu me misisti in mundum: et ego mi-
si eos in mundum: et pro eis ego sanctifico meipsum: vt sint et ip-
si sanctificati in veritate. **N**on pro his autem rogo tantum: sed et pro
his, qui credituri sunt per verbum eorum in me: vt et omnes vnum
sint, sicut tu pater in me, et ego in te: vt et ipsi ut, nobis vnum sint: vt
mundus credat, quia tu me misisti. Et ego claritatem, quam dedisti
mihi, dedi eis: vt vnum sint, sicut et nos vnum sumus. Ego in eis,
et tu in me: vt sint consummati in vnum, et cognoscat mundus, quia
tu me misisti, et dilexisti eos: sicut et me dilexisti. **P**ater quos dedisti
mihi, volo vt vbi ego sum, et illi sint mecum: vt videant claritatem
meam, quam dedisti mihi, et dilexisti me ante mundi constitutionem.
Pater iuste, mundus te non cognouit. Ego aut cognoui te: et hi co-
gnouerunt, quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen tuum: et no-
tum faciam: vt dilectio qua dilexisti me, in ipsis sit: et ego in ipsis.
Predictæ orationes et suffragia dicenda sunt plus et minus, sicut
necessarium fuerit: quia aliqua in extremis laborant longiori tpe. alia
breuiori: et sicut hoc legenda sunt superscripta in totum, vel in parte.
De officio faciendo post egressum anime de corpore. Cap. 21.
Egressa aut anima dicitur hoc. **R.** Subuenite sancti dei: occurrere
angeli domini, suscipientes animam eius, offerentes eam in con-
specu altissimi. **V.** Suscipiat te Christus: qui vocauit te: et in sinu
Abraham angelus deducant te. Suscipientes. **V.** Requiem eter. et
lux perpet. et. Offerentes. **Deinde.** Kyrie ele. Christus ele. Ky-
rie eleison. **Postea.** Pater noster. Et ne nos in. **V.** Requiem eter. et.
R. Et lux perpet. et. **V.** A porta inferi. **R.** Erue domine animam eius.
V. Requiescat in pace. **R.** Amen. **V.** Domine exaudi. **R.** Et clam.
V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu. **Oremus.**
Ibi domine commendamus animam famuli tui. **V.** vt defunctus
seculo tibi viuat: et quia per fragilitatem humane conuersatio-
nis peccata commisit, tu venia misericordissime pietatis ab-
sterge.